

**«ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԻ ՄԻԱՎՈՐՈՒՄ»
ՀԱՄԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ**

**2017թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ
ԵՎ ԱՅԴ ԱՄՍԱԹՎԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ
ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ	
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	5
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	8
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	9

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է «Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ-ի հիմնադիրների համագումարին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» հասարակական կազմակերպության և վերջինիս դուստր կազմակերպությունների (այսուհետ՝ Խումբ) կից ներկայացված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը՝ առ 31-ը դեկտեմբերի 2017թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համար շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին և դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփը:

Մեր կարծիքով, կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Խմբի համախմբված ֆինանսական վիճակը 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքը և համախմբված դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՄ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք) և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀՄԷՄԽ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Խմբի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Խմբի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական

հաշվառման անընդհատության սկզբունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Խումբը լուծարելու կամ Խմբի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հասկոորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Խմբի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Խմբի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված

առողիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Խմբին դադարեցնել անընդհատության սկզբունքի կիրառումը.

- գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:
- ձեռք ենք բերում բավարար համապատասխան առողիտորական ապացույցներ Խմբի կազմի մեջ մտնող կազմակերպություններին կամ գործունեությանը վերաբերող ֆինանսական տեղեկատվության հետ կապված: Մենք պատասխանատու ենք Խմբի առողիտի ղեկավարման, վերահսկողության և իրականացման համար: Մենք շարունակում ենք ամբողջական պատասխանատվություն կրել մեր առողիտորական եզրակացության համար:

Ղեկավարությունը, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք առողիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև առողիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Թաթուլ Մովսիսյան

Գլխավոր տնօրեն

Ղուկաս Աթոյան

Առաջադրանքի ղեկավար

11 մայիսի, 2018թ.,

ք.Երևան, Պ.Սևակի 8

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
Ցինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

<i>Միլիոն դրամ</i>	Ծանոթ.	31/12/17	31/12/16
Ակտիվ			
Հիմնական միջոցներ	9	16,712	21,295
Ոչ նյութական ակտիվներ	10	1,275	1,524
Հետաձգված հարկային ակտիվ	25	320	320
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		18,307	23,140
Պաշարներ	11	5,813,303	2,343,082
Կանխավճար պաշարների և ծառայությունների համար	12	1,066,140	773,683
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	13	60,959	113,243
Կանխավճար շահութահարկի գծով	25	2,518	956
Կանխավճար հարկերի և պարտադիր վճարների գծով	19	733,483	60,168
Դրամական միջոցներ	14	1,459,999	1,116,293
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	15	-	13,690
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		9,136,403	4,421,116
Ընդամենը ակտիվներ		9,154,710	4,444,256
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Կուտակված շահույթ (վնաս)	16	(339,787)	(358,317)
Ընդամենը սեփական կապիտալ		(339,787)	(358,317)
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ		-	22
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		-	22
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	17	551	82,194
Կանխավճար բնակարանաշինության ծրագրի գծով	18	9,490,137	4,696,975
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		-	18,854
Այլ հարկերի և պարտ.վճարների գծով պարտավորություն	19	2,210	2,851
Աշխատավարձի և այլ կարճ.հատուց-ի գծով պարտ-թյուն		1,600	1,677
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		9,494,498	4,802,551
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		9,154,710	4,444,256

Նախագահ

Արսեն Քարամյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ռաֆիկ Գրիգորյան

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
համախմբված հաշվետվություն
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

<i>Մ000 դրամ</i>	Ծանոթ.	2017	2016
Բնակարանաշինության ծրագրի եկամուտներ	22	333,291	9,415,068
Բնակարանաշինության ծրագրի ծախսեր	22	(259,571)	(9,153,240)
Բնակարանաշինության ծրագրի զուտ արդյունք		73,720	261,828
Այլ եկամուտներ	23	11,832	8,821
Վարչական ծախսեր		(29,934)	(30,553)
Այլ ծախսեր	23	(83,863)	(90,315)
Գործառնական շահույթ (վնաս)		(28,246)	149,780
Ֆինանսական եկամուտներ	24	73,099	53,431
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ		260	-
Շահույթ (վնաս) մինչև հարկումը		45,113	203,211
Շահութահարկի գծով ծախս	25	(26,583)	(37,752)
Զուտ շահույթ		18,530	165,460
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք		18,530	165,460

Նախագահ

Արսեն Քարամյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ռաֆիկ Գրիգորյան

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

<i>ՕՈՍ դրամ</i>	Ծանոթ	Կուտակված շահույթ (վնաս)	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015	16	(523,776)	(523,776)
Զուտ շահույթ		165,460	165,460
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
<i>Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց հարկերի</i>		<i>165,460</i>	<i>165,460</i>
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016		(358,317)	(358,316)
Զուտ շահույթ		18,530	18,530
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
<i>Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց հարկերի</i>		<i>18,530</i>	<i>18,530</i>
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017		(339,787)	(339,787)

Նախագահ

Արսեն Քարամյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ռաֆիկ Գրիգորյան

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

<i>Միլիոն դրամ</i>	<i>Ծանոթ.</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր			
վաճառքներից		5,187,122	5,856,953
այլ գործունեությունից		8,055	5,045
նյութերի, ապրանքների ձեռք բերումից		-	(710)
աշխատանքների, ծառայությունների ձեռք բերումից		(4,810,794)	(5,458,103)
վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից		(55,396)	(61,094)
շահութահարկ		(47,000)	(3,600)
այլ հարկեր, պարտադիր վճարներ	19	(6,176)	(4,914)
այլ		(5,006)	(1,973)
Գործառնական գործունեությունից դրամական զուտ հոսքեր		270,805	331,605
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր			
տոկոսների ստացումից	24	73,099	53,431
Ներդրումային գործունեությունից դրամական զուտ հոսքեր		73,099	53,431
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր			
վարկերի և փոխառությունների ստացումից	24	1,010,683	149
վարկերի և փոխառությունների մարումից	24	(1,010,668)	(22,195)
ֆինանսական ծախսերի վճարումից	24	(473)	-
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական զուտ հոսքեր		(458)	(22,046)
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր		343,446	362,990
արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ		260	-
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 1 հունվարի		1,116,293	753,303
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի		1,459,999	1,116,293

Նախագահ

Արսեն Քարամյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ռաֆիկ Գրիգորյան

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ-ն (այսուհետ՝ ՀԿ) հիմնադրվել է 1996թ.-ին:

ՀԿ-ն ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելու նպատակով 2004 և 2005թթ-ներին հիմնադրել է «Շրջանավարտ» և «Նյութեքն» ՍՊԸ-ները (դուստր կազմակերպություններ): ՀԿ-ն չունի ստացիացված կազմակերպություններ և համատեղ վերահսկվող միավորներ:

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ընդգրկում են ՀԿ-ն և իր դուստր կազմակերպությունները (այսուհետ՝ նաև Խումբ):

ՀԿ-ի գործունեության հիմնական տեսակները՝

- ԵՊՀ-ի և շրջանավարտների միջև փոխաշահավետ կապերի ստեղծում և ամրապնդում,
- շրջանավարտ-համալսարան կապի վերահաստատում,
- ԵՊՀ ուսանողներին, շրջանավարտներին, նաև ՀԿ-ի անդամներին նյութական, բարոյական աջակցության տրամադրում,
- ՀԿ-ի անդամների, ԵՊՀ շրջանավարտների և նրանց ընտանիքների սոցիալական վիճակի բարելավմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում,
- բարեգործական գործունեության ծավալում,
- տարբեր սոցիալական ծրագրերի և նախագծերի (բնկարանաշինական, բարեգործական, ֆինանսական աջակցության, այլ) իրականացում, որոնց նպատակն է նպաստել ՀԿ-ի անդամների, ԵՊՀ շրջանավարտների, համալսարանականների սոցիալական խնդիրների լուծմանը:

Վերջին տասը տարիներին ՀԿ-ն հիմնականում իր գործունեությունն ուղղորդել է բնակարանաշինության ոլորտի սոցիալական ծրագրերին: ՀՀ կառավարության որոշմամբ 2008թ.-ից մեկնարկել է «Աջակցություն երիտասարդ համալսարանականների բնակարանաշինությանը» ծրագիրը, որի շրջանակներում ՀԿ-ն Երևան քաղաքում կառուցել է բազմաբնակարան շենքեր և ֆիքսված գումարով հանձնել (վաճառել) է վիճակահանության միջոցով ընտրված շահառուներին: Իրականացվել են Ավան-1, Ավան-2, Ավան-3, Ավան-4, Ձեյթուն 1, Ձեյթուն 2 ծրագրերը, ընթացքի մեջ են Ավան-5, Ավան-6 ծրագրերը, մեկնարկել են Ձեյթուն 3 և Վերածնունդ երիտասարդական ավան ծրագրերը: Բնակարանաշինության ծրագրերն ունեն բացառապես սոցիալական (ոչ առևտրական) ուղղվածություն և ՀԿ-ի համար որևէ առևտրական հետաքրքրություն չեն ներկայացնում:

ՀԿ-ի աշխատակիցների միջին ցուցակային թվաքանակը 2016թ. և 2017թ. 15 անձ է:

ՀԿ-ի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ալեք Մանուկյան 1:

ՀԿ-ի կառավարման բարձրագույն մարմինը ՀԿ-ի համագումարն է, որն ունի ՀԿ-ի կառավարման և գործունեության ցանկացած հարցի վերջնական լուծման իրավունք: ՀԿ-ի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է ՀԿ-ի նախագահը:

2. ՖՀՄՄ-ներին համապատասխանությունը

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտներին (ՖՀՄՄ-ներ) համապատասխան:

3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

ՀՀ արժույթը ՀՀ դրամն է, որը Խմբի ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ցույց է տրված հազար դրամներով՝ առանց ստորակետից հետո տասնորդական նիշի:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագիրը

4.1. Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով: Սովորաբար սկզբնական արժեքը հիմնված է ակտիվի դիմաց տրված հատուցման իրական արժեքի վրա:

4.2. Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմը

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված են՝

ա) ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն՝ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են առանձին դասակարգմամբ:

բ) շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին մեկ հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար: Կազմակերպությունը ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախսերի բաժանումը (վերլուծումը)՝ օգտագործելով դրանց գործառույթի վրա հիմնված դասակարգումը:

գ) սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար:

դ) դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար: Գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի մասին տեղեկատվությունը ներկայացվում է՝ օգտագործելով ուղղակի մեթոդը: Վճարված տոկոսները դասակարգվում են որպես ֆինանսավորման, ստացված տոկոսները՝ որպես ներդրումային գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքեր: Վճարված հարկերը դասակարգվում են որպես գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքեր:

ե) ծանոթագրություններ, որոնք բաղկացած են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագրից և այլ բացատրական տեղեկատվությունից:

Ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտվում է ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր գումարների՝ նախորդ ժամանակաշրջանի (նախորդ տարի) համադրելի տեղեկատվությունը: Երբ Կազմակերպությունը իր ֆինանսական հաշվետվություններում փոփոխում է հոդվածների ներկայացումը կամ դասակարգումը, ապա վերադասակարգում է համադրելի գումարները, բացի այն դեպքերից, երբ վերադասակարգումն անիրագործելի է:

4.3. Համախմբման հիմունքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների շրջանակը

ՀԿ-ն համախմբում է բոլոր դուստր կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունները:

Դուստր է այն կազմակերպությունը, որը վերահսկվում է ՀԿ-ի կողմից: ՀԿ-ն վերահսկողություն ունի ներդրման օբյեկտի (դուստր կազմակերպության) նկատմամբ, երբ ներդրման օբյեկտում իր ներգրավվածության արդյունքում նա ունի փոփոխական հատույցների իրավունք կամ ռիսկին ենթարկվածություն և ներդրման օբյեկտի նկատմամբ իր իշխանության միջոցով այդ հատույցների վրա ազդելու կարողություն:

Համախմբման ընթացակարգերը

ՀԿ-ն պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ՝ միանման գործարքների և նույն հանգամանքներում տեղի ունեցող այլ դեպքերի համար օգտագործելով հաշվապահական հաշվառման միօրինակ քաղաքականություն:

Դուստր կազմակերպության համախմբումը սկսվում է նրա նկատմամբ ՀԿ-ի (մայր կազմակերպության) կողմից վերահսկողություն ձեռք բերելու ամսաթվից և դադարում է՝ ներդրման օբյեկտի նկատմամբ ներդրողի (մայր կազմակերպության) վերահսկողությունը կորցնելու պես: Դուստր կազմակերպության եկամուտներն ու ծախսերը հիմնված են լինում ակտիվների և պարտավորությունների՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված արժեքների վրա:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս ՀԿ-ի և դուստր կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունները համախմբվում են տող առ տող՝ գումարելով ակտիվների, պարտավորությունների, սեփական կապիտալի, եկամուտների և ծախսերի համապատասխան հոդվածները:

Որպեսզի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնեն ֆինանսական տեղեկատվություն խմբի, որպես մեկ կազմակերպության համար, կատարվում են հետևյալ քայլերը՝

- ա) համախմբվում են մայր կազմակերպության և դուստր կազմակերպությունների ակտիվների, պարտավորությունների, սեփական կապիտալի, եկամուտների, ծախսերի և դրամական հոսքերի նմանատիպ հոդվածները.
- բ) հաշվանցվում է (բացառվում է) յուրաքանչյուր դուստր կազմակերպությունում մայր կազմակերպության ներդրման հաշվեկշռային արժեքը և յուրաքանչյուր դուստր կազմակերպության սեփական կապիտալում մայր կազմակերպության բաժինը.
- գ) ամբողջությամբ բացառվում են ներխմբային ակտիվները և պարտավորությունները, սեփական կապիտալը, եկամուտը, ծախսերը և դրամական հոսքերը, որոնք վերաբերում են խմբում ընդգրկված կազմակերպությունների միջև գործարքներին (ներխմբային գործարքներից առաջացող շահույթը կամ վնասը, որը ճանաչվել է ակտիվներում, օրինակ, պաշարներում և հիմնական միջոցներում, բացառվում է ամբողջությամբ):

4.4. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցի յուրաքանչյուր (հիմնական) բաղկացուցիչ (առանձնացնելի միավոր), որի սկզբնական արժեքը հիմնական միջոցի ամբողջ արժեքում էական է, կամ ունի տնտեսական օգուտների սպառման նշանակալիորեն տարբեր մոդել, կամ ունի նշանակալիորեն տարբեր օգտակար ծառայություն, հաշվառվում է որպես առանձին միավոր:

Խումբը հիմնական միջոցի միավորի սկզբնավորման արժեքը բաշխում է ըստ դրա հիմնական բաղադրիչների: Հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչները առանձնացնելուց հետո հիմնական միջոցի միավորի մնացած մասը ևս հաշվառվում է որպես հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչ (հիմնական միջոցի միավորի մնացորդային հիմնական բաղադրիչ): Որպես հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչ առանձին հաշվառվում է նաև հիմնական միջոցի միավորի անսարքությունների առկայության վերաբերյալ կանոնավոր լայնածավալ ստուգումների իրականացման ծախսումները (արժեքը), ինչպես նաև հիմնական միջոցի միավորի կանոնավոր լայնածավալ կապիտալ վերանորոգումների ծախսումները (արժեքը):

Հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչները հիմնական միջոցի միավորի կազմում հաշվառվում են առանձին:

Չափումը ճանաչման պահին

Հիմնական միջոցի միավորը, որը կարող է ճանաչվել որպես ակտիվ, պետք է չափվի իր սկզբնական արժեքով, որը ճանաչման ամսաթվի դրությամբ անհապաղ վճարման գնի համարժեքն է: Երբ վճարումը վճարման նորմալ պայմաններով նախատեսված ժամկետից հետաձգվում է, անհապաղ վճարման գնի համարժեքի և ընդհանուր վճարումների տարբերությունը ճանաչվում է որպես տոկոսային ծախս՝ հետաձգված ժամկետի ընթացքում, բացառությամբ եթե նշված տոկոսային ծախսումը կապիտալացվում է:

Սկզբնական արժեքի տարրերն են, մասնավորապես՝ գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, ակտիվը համապատասխան վայր հասցնելու և ղեկավարության նախանշած նպատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ ուղղակիորեն կապված ցանկացած ծախսում: Գործարկման և նման նախաարտադրական ծախսումները հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքում չեն ներառվում: Սկզբնական արժեքը որոշելիս առևտրային զեղչերը և արտոնությունները հանվում են:

Չափումը ճանաչումից հետո

Հիմնական միջոցի միավորը՝ որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո, հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների բոլոր դասերի նկատմամբ կիրառվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոնները.

- ա) Կազմակերպության կողմից ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը,
- բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը,
- գ) տեխնիկական հնացածությունը,
- դ) հիմնական միջոցի օգտագործման իրավական կամ նման այլ սահմանափակումներ:

Խումբը հիմնական միջոցների խմբերի նկատմամբ կիրառում է հետևյալ օգտակար ծառայությունները.

Մեքենաներ և սարքավորումներ	5 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	5-8 տարի
Արտադրատնտեսական գույք, գործիքներ	5 տարի

Հողամասը ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայություն, հետևաբար դրա համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Ակտիվի մաշվածությունը սկսում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, այսինքն՝ երբ այն գտնվում է այնպիսի վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է՝ ղեկավարության նախանշած նպատակով այն օգտագործելու համար: Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը դադարում է ակտիվի՝ ՖՀՄՍ 5-ի համաձայն որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու (կամ որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված օտարման խմբում ներառվելու) և ակտիվն ապաճանաչելու ամսաթվերից ամենավաղով:

Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարը իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար կիրառվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Հետագա ծախսումները

Հիմնական միջոցի միավորին վերաբերող հետագա ծախսումներն ավելացվում են դրա հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում են), եթե այդ ծախսումները բավարարում են ճանաչման չափանիշները: Մասնավորապես, հիմնական միջոցի միավորի վրա նոր մասի ավելացման, կամ հիմնական միջոցի միավորի մի մասի պարբերաբար փոխարինման ծախսումները ավելացվում է հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում է): Հիմնական միջոցների փոխարինվող մասերը ենթակա են ապաճանաչման: Ամենօրյա սպասարկման ծախսումները) չեն ավելացվում հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքին (չեն կապիտալացվում):

Ապաճանաչում

Հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ապաճանաչվի, երբ՝

- ա) այն օտարվում է, կամ
- բ) ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ չի ակնկալվում դրա օգտագործումից կամ օտարումից:

4.5. Ոչ նյութական ակտիվներ

Հետազոտության փուլ

Հետազոտությունից (կամ ներքին նախագծի հետազոտության փուլից) առաջացող ոչ նյութական ակտիվները չեն ճանաչվում: Հետազոտության (կամ ներքին նախագծի հետազոտության փուլի) ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց տեղի ունենալու պահին:

Ներստեղծված գուղվիլը չպետք է ճանաչվի որպես ակտիվ:

Ներստեղծված մակնիշները, հրապարակումների անունները, հաճախորդների ցուցակները և ըստ էության նմանատիպ միավորները չպետք է ճանաչվեն որպես ոչ նյութական ակտիվներ:

Մշակման փուլ

Մշակումից (կամ ծրագրի մշակման փուլից) առաջացող ոչ նյութական ակտիվը ճանաչվում է այն և միայն այն դեպքում, երբ Խումբը կարող է ցուցադրել ստորև բերվածն ամբողջությամբ՝

ա) ոչ նյութական ակտիվը այնպիսի ավարտուն վիճակի հասցնելու տեխնիկական իրագործելիությունը, որ այն մատչելի լինի օգտագործման կամ վաճառքի համար,

բ) ոչ նյութական ակտիվը ավարտին հասցնելու և այն օգտագործելու կամ վաճառելու իր մտադրությունը,

գ) ոչ նյութական ակտիվը օգտագործելու կամ վաճառելու իր կարողությունը,

դ) այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվն առաջացնելու հնարավոր ապագա տնտեսական օգուտներ: Ի թիվս այլոց, Խումբը պետք է ցուցադրի ոչ նյութական ակտիվի միջոցով ստեղծվող արդյունքի կամ հենց այդ ոչ նյութական ակտիվի համար շուկայի առկայությունը, կամ, եթե ակտիվը օգտագործվելու է Կազմակերպության ներսում, ապա ոչ նյութական ակտիվի օգտակարությունը,

ե) մշակումն ավարտին հասցնելու և ոչ նյութական ակտիվն օգտագործելու կամ վաճառելու համար անհրաժեշտ համապատասխան տեխնիկական, ֆինանսական և այլ միջոցների առկայությունը,

զ) ոչ նյութական ակտիվին մշակման ընթացքում վերագրելի ծախսումները արժանահավատորեն չափելու իր կարողությունը:

Չափումը ճանաչման պահին

Ոչ նյութական ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով:

Ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է՝

(ա) դրա գնման գինը՝ ներառյալ ներկրման տուրքերն ու գնման չփոխհատուցվող հարկերը՝ առևտրային զեղչերը և արտոնությունները հանելուց հետո.

(բ) ակտիվն իր նպատակային օգտագործման վիճակին բերելու հետ կապված ցանկացած ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները:

Հետագա չափում

Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվը հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (հաշվի առած հետագա ավելացվող ծախսումները)՝ հանած ցանկացած կուտակված ամորտիզացիա և ցանկացած կուտակված արժեզրկումից կորուստ:

Ամորտիզացիա

Ամորտիզացիան պետք է հաշվարկվի այն պահից, երբ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար՝ հետևյալ օգտակար ծառայությունից ելնելով.

- Համակարգչային ծրագիր 5-10 տարի
- Լիցենզիաներ Լիցենզիայի գործողության ժամկետ

Ոչ նյութական ակտիվի մնացորդային արժեքը գնահատվում է զրո, իսկ ամորտիզացիայի հաշվարկման կիրառվող մեթոդն է գծային մեթոդը:

4.6. Ակտիվների արժեզրկում

Սույն պարագրաֆի դրույթները վերաբերում են հիմնական միջոցներին, ոչ նյութական ակտիվներին:

Խումբը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատում է՝ առկա է արդյոք որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե առկա է որևէ այդպիսի հայտանիշ, ապա Խումբը գնահատում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Եթե առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի՝ ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, ապա փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է առանձին ակտիվի համար: Եթե հնարավոր չէ գնահատել

առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, Խուսիքը որոշում է այն դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը (ակտիվի դրամաստեղծ միավոր):

Արժեզրկումից կորուստ

Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև դրա փոխհատուցվող գումարը այն և միայն այն դեպքում, եթե ակտիվի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է, քան դրա հաշվեկշռային արժեքը: Այդ նվազումն իրենից ներկայացնում է արժեզրկումից կորուստ:

Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված գումարով: Վերագնահատված ակտիվի արժեզրկումից ցանկացած կորուստ դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Արժեզրկումից կորուստի ճանաչումից հետո ապագա ժամանակաշրջանների համար ակտիվի գծով մաշվածության (ամորտիզացիայի) հաշվեգրումը ճշգրտվում է՝ ակտիվի վերանայված հաշվեկշռային արժեքի և մնացորդային արժեքի (եթե այդպիսին գոյություն ունի) տարբերությունը նրա մնացորդային օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու նպատակով:

Արժեզրկումից կորուստի հակադարձում

Արժեզրկումից կորուստի հակադարձումը վերագրելի ակտիվի ավելացած հաշվեկշռային արժեքը չպետք է գերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան ամորտիզացիայի կամ մաշվածության), եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի գծով արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

Ակտիվի, բացառությամբ գուդվիլի, գծով արժեզրկումից կորուստի հակադարձումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ երբ ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով: Վերագնահատված ակտիվի արժեզրկումից կորուստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Արժեզրկումից կորուստի հակադարձումը ճանաչելուց հետո ապագա ժամանակաշրջանների համար ակտիվի գծով մաշվածության (ամորտիզացիայի) հաշվեգրումը ճշգրտվում է՝ ակտիվի վերանայված հաշվեկշռային արժեքի և մնացորդային արժեքի (եթե այդպիսին գոյություն ունի) տարբերությունը նրա մնացորդային օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու նպատակով:

4.7. Պաշարներ

Սկզբնական չափում

Սկզբնական ճանաչման պահին պաշարները չափվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով):

Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռք բերման ծախսումները, արտադրանքի վերամշակման բոլոր ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները:

Պաշարների ձեռքբերման ծախսումները ներառում են ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը և հարկերը (բացառությամբ նրանց, որոնք հարկային մարմինների կողմից ենթակա են Կազմակերպությանը ետ վերադարձման), ինչպես նաև տրանսպորտային, բեռնման-բեռնաթափման և այլ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են ապրանքների, նյութերի և ծառայությունների ձեռքբերման հետ: Ձեռքբերման ծախսումները որոշելիս առևտրային զեղչերը, գների իջեցումները և նմանատիպ այլ ճշգրտումները հանվում են:

Պաշարների վերամշակման ծախսումները ներառում են արտադրանքի վերամշակման հետ ուղղակիորեն կապված ծախսումները, ինչպիսիք են աշխատուժի գծով ուղղակի ծախսումները: Այն ներառում է նաև պատրաստի արտադրանքի վրա պարբերաբար բաշխվող հաստատուն և փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները, որոնք կատարվում են նյութերը պատրաստի արտադրանք դարձնելու (վերամշակելու) ընթացքում:

Հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումները վերամշակման ծախսումների վրա բաշխվում են՝ ելնելով արտադրական հզորությունների նորմալ մակարդակից: Յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվող հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումների գումարը չի

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
Համահիմնադրված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

ավելանում ցածր արտադրողականության կամ արտադրության պարապորդի հետևանքով: Չբաշխված վերադիր ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակաշրջանում: Արտադրության ծավալների անսովոր բարձր լինելու ժամանակաշրջաններում յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվող հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումների գումարը նվազեցվում է այնպես, որ պաշարները չչափվեն ինքնարժեքից բարձր:

Փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվում են արտադրական հզորությունների փաստացի օգտագործման հիման վրա:

Պաշարների ինքնարժեքի մեջ այլ ծախսումները ներառվում են միայն այն չափով, որ չափով դրանք կատարվել են՝ պաշարները ներկա գտնվելու վայր և պատշաճ վիճակի բերելու համար:

Պաշարների ինքնարժեքի մեջ չներառվող և դրանց կատարման ժամանակաշրջանում ծախս ճանաչվող ծախսումների օրինակներ են՝

ա) գերնորմատիվային ծախսումները՝ կապված նյութերի, աշխատուժի և արտադրական այլ ծախսումների գերածախսի հետ.

բ) պահպանման ծախսումները, բացառությամբ եթե դրանք անհրաժեշտ են արտադրության գործընթացում՝ նախքան հաջորդ արտադրական փուլին անցնելը.

գ) վարչական վերադիր ծախսումները, որոնք կապված չեն պաշարները ներկա գտնվելու վայր հասցնելու կամ պատշաճ վիճակի բերելու հետ.

դ) վաճառքի ծախսումները:

Երբ պաշարները ձեռք են բերվում հետաձգված մարման ժամկետով, ապա վճարման նորմալ պայմաններում ձեռքբերման գնի և վճարված գումարի տարբերությունը, ճանաչվում է որպես տոկոսային ծախս ֆինանսավորման ամբողջ ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Պաշարների ինքնարժեքում փոխառության ծախսումների՝ կապիտալացման մոտեցումները ներկայացված են համապատասխան բաժնում:

Ինքնարժեքի չափման մեխանիզմները

Պաշարների ինքնարժեքի չափման մեխանիզմները՝ ստանդարտ ծախսումների մեթոդը կամ մանրածախ մեթոդը, կարող են օգտագործվել նպատակահարմարությունից ելնելով, եթե արդյունքները մոտավորապես հավասար են ինքնարժեքին:

Ստանդարտ ծախսումները հաշվի են առնում հումքի և նյութերի, աշխատուժի, արդյունավետության և հզորության նորմալ մակարդակը: Դրանք պարբերաբար վերլուծվում են և, անհրաժեշտության դեպքում, վերանայվում են՝ արդի պայմաններից ելնելով:

Ինքնարժեքի բանաձևեր

Փոխադարձ փոխարկելի չհանդիսացող պաշարների, ինչպես նաև հատուկ նախագծերի համար նախատեսված ու արտադրված ապրանքների կամ ծառայությունների միավորի ինքնարժեքը հաշվարկվում է կոնկրետ արտադրանքի ինքնարժեքի որոշման ճանապարհով:

Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է ԱՄԱԵ (առաջին մուտք առաջին ելք) արժեքով:

Հետագա չափում

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքը իջեցվում է մինչև իրացման գուտ արժեքի մակարդակ՝ ըստ տեսակների հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Պաշարների ինքնարժեքի ցանկացած իջեցման գումար՝ մինչև իրացման գուտ արժեք, և պաշարների բոլոր կորուստները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ կատարվել է ինքնարժեքի իջեցումը կամ առաջացել է կորուստը:

Պաշարների ցանկացած իջեցման գումարի ցանկացած վերականգնման գումար, որը առաջացել է իրացման գուտ արժեքի աճից, ճանաչվում են որպես պաշարների՝ ծախս ճանաչված գումարի նվազեցում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ տեղի է ունեցել վերականգնումը:

Ոչ իրացվելի պաշարները դուրս են գրվում իրենց հաշվեկշռային արժեքով: Ոչ իրացվելի են այն պաշարները, որոնք չեն իրացվել կամ օգտագործվել հաշվեկշռում հաշվառելուց 12 ամսվա ընթացքում և որոնք հավանական է, որ որևէ այլ ձևով չեն օգտագործվի՝ կապված դրանց բարոյական հնացման, որակի վատացման և այլ պատճառներով:

4.8. Ֆինանսական ակտիվներ

Ճանաչում

Խումբը ֆինանսական ակտիվը ճանաչում է, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ապաճանաչում

Խումբը ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչում է, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ այն փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը և սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները:

Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվների կատեգորիաներն են՝

- ֆինանսական ակտիվ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ,
- փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ:

Առևտրական դեբիտորական պարտքերի չափում

Առևտրական դեբիտորական պարտքերը վերագրվում են «Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր» խմբին:

Դեբիտորական պարտքերը չափվում են սկզբնական արժեքով (սկզբնական հաշվում նշված գումարով), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գեղչման ազդեցությունը զգալի է: Այս դեպքում դեբիտորական պարտքը չափվում է գեղչված արժեքով:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Խումբը գնահատում է, թե արդյոք առկա է հայտանիշ, որը ցույց է տալիս, որ իր առանձին դեբիտորական պարտքը կամ դեբիտորական պարտքերի խումբը (պորտֆելը) կարող է արժեզրկված լինել:

Դեբիտորական պարտքերի հնարավոր արժեզրկման (անհավաքագրելիության) հայտանիշները ներառում են՝

- ա) դեբիտորական պարտքերի հավաքագրման նախկին փորձի վերլուծությունը, որը ցույց է տալիս, որ դեբիտորական պարտքերի անվանական գումարը չի հավաքագրվելու,
- բ) պարտապանի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները.
- բ) պայմանագրի փաստացի խախտումը, օրինակ, գումարների չվճարումը կամ վճարման ուշացումը.
- գ) պարտապանին նրա ֆինանսական դժվարությունների հետ կապված արտոնյալ պայմանների տրամադրումը.

դ) նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանում այդ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից (անհավաքագրելիությունից) կորստի ճանաչումը:

Կորստի գումարն իրենից ներկայացնում է դեբիտորական պարտքերի անվանական գումարի և դրանց մարման գնահատված գումարի գեղչված արժեքի միջև տարբերությունը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Դեբիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքի նվազեցման համար օգտագործվում է պահուստի հաշիվ:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկումից (անհավաքագրելիությունից) կորուստը նվազում է, և այդ նվազումն օբյեկտիվորեն կարելի է կապել արժեքի իջեցումից հետո տեղի ունեցած դեպքի հետ (օրինակ՝ դեբիտորական պարտքերի հավաքագրման կամ պարտապանի վճարունակության բարելավում), ապա դեբիտորական պարտքերի արժեքի իջեցումը հակադարձվում է: Հակադարձումը

չպետք է հանգեցնի դեբիտորական պարտքերի այնպիսի հաշվեկշռային արժեքի, որը կգերազանցեր այն արժեքը, որը կլիներ, եթե այդ դեբիտորական պարտքերի իջեցման հակադարձման ամսաթվի դրությամբ արժեգրվումը ճանաչված չլիներ: Հակադարձումը ևս ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Դեբիտորական պարտքը դուրս է գրվում հաշվեկշռից այն և միայն այն դեպքում, երբ Խումբը կորցնում է վերահսկողությունը պայմանագրային իրավունքների նկատմամբ, որոնք կազմում են այդ ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը): Խումբը կորցնում է այդ վերահսկողությունը, եթե այն իրացնում է պայմանագրով սահմանված օգուտների նկատմամբ իրավունքները, իրավունքների ուժի մեջ լինելու ժամկետը (հայցային վաղեմության ժամկետը) լրանում է կամ Խումբը հրաժարվում է այդ իրավունքներից:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները դրամարկղում դրամական միջոցներն են և ցպահանջ ավանդները:

Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Որպեսզի ներդրումները որակվեն որպես դրամական միջոցների համարժեքներ, դրանք պետք է լինեն ազատ փոխարկելի՝ նախապես հայտնի դրամական գումարներով, և դրանց արժեքի փոփոխման ռիսկը պետք է լինի ոչ նշանակալի: Հետևաբար, ներդրումները սովորաբար դասվում են դրամական միջոցների համարժեքների շարքին միայն այն դեպքում, եթե դրանք ունեն մարման կարճ ժամկետ, օրինակ՝ ձեռքբերման օրվանից երեք ամիս, կամ ավելի քիչ: Բանկային օվերդրաֆտները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, կազմում են Կազմակերպության դրամական միջոցների կառավարման բաղկացուցիչ մասը և, որպես բաղադրիչ, դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում ներառվում են դրամական միջոցներում և դրամական միջոցների համարժեքներում, իսկ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ պարտավորություններում:

4.9. Ֆինանսական պարտավորություններ

Ճանաչում

Խումբը ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչում է, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ապաճանաչում

Խումբը ֆինանսական պարտավորությունը (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասը) ապաճանաչում է, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում կամ ուժը կորցնում է: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված կամ վճարվելիք հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Գոյություն ունեցող փոխառուի և փոխատուի միջև նշանակալիորեն տարբերվող պայմաններով պարտքային գործիքների փոխանակությունը հաշվառվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նմանապես, գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորության կամ դրա մի մասի պայմանների նշանակալի վերափոխումը (անկախ այն բանից, արդյոք այն վերագրելի է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններին) հաշվառվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում:

Դասակարգում

Ֆինանսական պարտավորության կատեգորիաներն են՝

- ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- այլ ֆինանսական պարտավորություններ:

Առևտրական կրեդիտորական պարտքերի չափում

Առևտրական կրեդիտորական պարտքերը վերագրվում են «Այլ ֆինանսական պարտավորություններ» խմբին:

Սկզբնական ճանաչման պահին կրեդիտորական պարտքը չափվում է սկզբնական արժեքով (սկզբնական հաշվում նշված գումարով), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գեղջման ազդեցությունը գգալի է: Այս դեպքում կրեդիտորական պարտքը չափվում է գեղջված արժեքով:

Կրեդիտորական պարտքը դուրս է գրվում հաշվեկշից այն և միայն այն դեպքում, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրով սահմանված պարտականությունը կատարվել է, չեղյալ է համարվել կամ լրացել է դրա ուժի մեջ լինելու ժամկետը (հայցային վաղեմության ժամկետը):

4.10. Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Երբ աշխատակիցը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Կազմակերպությանը մատուցել է ծառայություն, Խումբը, աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղջված գումարը, որոնք ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, ճանաչում է՝

ա) որպես պարտավորություն՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղջված գումարը, Խումբը ճանաչում է այդ տարբերությունը որպես ակտիվ՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի, և

բ) որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ՖՀՄՄ-ներով պահանջվում կամ թույլատրվում է հատուցումների գումարը ներառել մեկ այլ ակտիվի արժեքի մեջ (օրինակ, պաշարների, հիմնական միջոցների դեպքում):

Խումբը փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների հատուցումների ակնկալվող ծախսումները ճանաչում է՝

ա) կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ՝ տարեկան արձակուրդը)՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքները ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նկատմամբ, և

բ) չկուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ՝ ժամանակավոր անաշխատունակությունը)՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Խումբը կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով ակնկալվող ծախսումները չափում է որպես լրացուցիչ գումար, որը Խումբը ակնկալում է վճարել որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կուտակված չօգտագործված իրավունքների արդյունք: Ընդ որում այդ հաշվարկներում ներառվում է նաև պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների մասը:

4.11. Գործառնական վարձակալություն

Գործառնական վարձակալության տրված (ստացված) ակտիվները ճանաչվում են վարձատուի հաշվեկշռում:

Գործառնական վարձակալության գծով վարձավճարները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս (ծախսում) գծային հիմունքով, եթե մեկ այլ սխտեմատիկ հիմունք ավելի լավ չի ներկայացնում ակտիվի օգտագործումից օգուտների ստացման ժամանակային գրաֆիկը:

4.12. Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ

Ճանաչում

Պահուստը ճանաչվում է, երբ՝

ա) Խումբն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական)՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք.

բ) հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք. և

գ) պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Պայմանական պարտավորությունը և պայմանական ակտիվը չեն ճանաչվում:

Չափում

Որպես պահուստ ճանաչված գումարը իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկա պարտականությունը մարելու համար պահանջվող ծախսումների լավագույն գնահատականը:

Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը իրենից ներկայացնում է այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Զեղչման դրույքը (կամ դրույքները) պետք է լինի այն դրույքը (կամ դրույքները)՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները: Զեղչման դրույքը չպետք է արտացոլի այն ռիսկերը, որոնց գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի գնահատումներն արդեն ճշգրտվել են:

Պահուստը պետք է օգտագործվի միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

4.13. Հասույթ

Չափում

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով:

Սովորաբար հատուցումը ունի դրամական միջոցների կամ դրամական միջոցների համարժեքի տեսք, իսկ հասույթը՝ ստացված կամ ստացվելիք դրամական միջոցների կամ դրանց համարժեքների գումարն է:

Երբ պայմանավորվածության արդյունքում գործարքը վերածվում է ֆինանսականի, հատուցման իրական արժեքը որոշվում է բոլոր ապագա վճարումների զեղչման հիման վրա՝ կիրառելով պայմանական տոկոսադրույքը: Պայմանական տոկոսադրույքն ավելի հստակ որոշվում է՝

ա) նման վարկունակություն ունեցող թողարկողի նմանատիպ ֆինանսական գործիքի համար գերակշռող դրույքաչափով, կամ՝

բ) տոկոսադրույքով, որը զեղչում է ֆինանսական գործիքի անվանական գումարը՝ այն հասցնելով ապրանքների կամ ծառայությունների ընթացիկ վաճառքի գնին:

Իրական արժեքի և հատուցման անվանական գումարի տարբերությունը ճանաչվում է տոկոսային հասույթ:

Ապրանքների վաճառք

Ապրանքների վաճառքից ստացվող հասույթը ճանաչվում է, երբ բավարարված են հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) Խումբը գնորդին է փոխանցում ապրանքների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հատույցների նշանակալի մասը.

բ) Խումբը չի պահպանում ո՛չ կառավարման շարունակական մասնակցություն, որը սովորաբար բխում է սեփականության իրավունքից, և ո՛չ էլ վաճառված ապրանքների նկատմամբ արդյունավետ վերահսկում.

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.

դ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն Խումբ.

ե) գործարքի հետ կապված կատարված կամ կատարվելիք ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Սովորաբար սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հատույցների փոխանցումը գնորդին համընկնում է սեփականության իրավունքի կամ տիրապետման իրավունքի փոխանցման հետ:

Երբ ապրանքները վաճառվում են, դրանց հաշվեկշռային արժեքը պետք է ճանաչվի որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ ճանաչվում է դրանց հետ կապված հասույթը:

Ծառայությունների մատուցում

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը ճանաչվում է՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանի հիման վրա: Գործարքի արդյունքը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել, եթե բավարարվեն հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.

բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Խումբ.

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանը.

դ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի համար կատարված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Տոկոսներ

Տոկոսները ճանաչվում են, երբ՝

ա) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Խումբ.

բ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթների գումարը:

Տոկոսը ճանաչվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսի մեթոդը:

4.14. Կառուցման պայմանագրեր

Պայմանագրի հասույթը ներառում է՝

ա) պայմանագրով համաձայնեցված հասույթի նախնական գումարը.

բ) պայմանագրային աշխատանքներում փոփոխությունները, վնասապահանջները և խրախուսիչ վճարումները՝

i) այնքանով, որքանով հավանական է, որ դրանք կհանգեցնեն հասույթի.

ii) դրանք հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Պայմանագրի ծախսումները ներառում են՝

ա) այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերաբերում են կոնկրետ պայմանագրին.

բ) այն ծախսումները, որոնք վերագրվում են ընդհանուր պայմանագրի գործունեությանը և կարող են վերագրվել տվյալ պայմանագրին.

գ) այլ ծախսումներ, որոնք, պայմանագրի պայմանների համաձայն, հատուկ գանձվում են պատվիրատուից:

Կոնկրետ պայմանագրին ուղղակիորեն վերաբերող ծախսումներն ընդգրկում են՝

ա) տեղամասերում աշխատողների աշխատանքային ծախսումները, ներառյալ տեղամասերում վերահսկողությունը.

բ) կառուցման աշխատանքների համար օգտագործվող նյութերի ծախսումները.

գ) պայմանագրի կատարման նպատակով օգտագործվող հիմնական միջոցների մաշվածությունը.

դ) հիմնական միջոցները և նյութերը կառուցման տեղամաս և տեղամասից տեղափոխելու ծախսումները.

ե) հիմնական միջոցների վարձակալության ծախսումները,

զ) նախագծման և տեխնիկական օժանդակության ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են տվյալ պայմանագրին.

է) թերությունների վերացման և երաշխիքային աշխատանքների կատարման համար գնահատված ծախսումները, ներառյալ սպասվող երաշխիքային ծախսումները.

ը) երրորդ կողմերի վնասապահանջները:

Այն ծախսումները, որոնք վերագրվում են ընդհանուր պայմանագրի գործունեությանը և կարող են վերագրվել կոնկրետ պայմանագրին, ընդգրկում են՝

ա) ապահովագրական վճարները.

բ) նախագծի և տեխնիկական օժանդակության ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված չեն կոնկրետ պայմանագրին.

գ) կառուցման վերադիր այլ ծախսումներ:

Այսպիսի ծախսումները բաշխվում են պարբերական և խելամիտ մեթոդներով և հետևողականորեն կիրառվում են բոլոր այն ծախսումների նկատմամբ, որոնք կրում են համանման բնութագրեր: Բաշխումը հիմնված է կառուցման աշխատանքների նորմալ մակարդակի վրա: Կառուցման վերադիր այլ ծախսումներն ընդգրկում են այնպիսի ծախսումներ, ինչպիսիք են կառուցող անձնակազմի աշխատավարձի գծով տվյալների պատրաստման և մշակման ծախսումները: Ծախսումները, որոնք վերագրվում են ընդհանուր պայմանագրի գործունեությանը և կարող են բաշխվել կոնկրետ պայմանագրերին, ընդգրկում են նաև փոխառության ծախսումները:

Ծախսումները, որոնք պայմանագրի պայմանների համաձայն հատուկ գանձվում են պատվիրատուից, կարող են ներառել որոշ ընդհանուր վարչական ծախսումներ, ինչպես նաև մշակման ծախսումներ, որոնց փոխհատուցումը կարգավորվում է պայմանագրի պայմաններով:

Ծախսումները, որոնք չեն կարող վերագրվել պայմանագրի գործունեությանը կամ չեն կարող վերագրվել պայմանագրին, չեն ներառվում կառուցման պայմանագրի ծախսումների մեջ: Այսպիսի ծախսումներն ընդգրկում են՝

ա) ընդհանուր վարչական ծախսումները, որոնց փոխհատուցումը պայմանագրով նախատեսված չէ.

բ) վաճառքի ծախսումները.

գ) հետազոտության և մշակման ծախսումները, որոնց փոխհատուցումը պայմանագրով նախատեսված չէ.

դ) տվյալ պայմանագրի կատարման ընթացքում չօգտագործված հիմնական միջոցների մաշվածությունը:

Պայմանագրի ծախսումներն ընդգրկում են այն ծախսումները, որոնք վերագրելի են տվյալ պայմանագրի կնքման վերաբերյալ համաձայնություն ստանալու ամսաթվից մինչև պայմանագրի վերջնական ավարտն ընկած ժամանակաշրջանին: Այնուամենայնիվ, ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են տվյալ պայմանագրի հետ և առաջացել են մինչև պայմանագրի կնքման համաձայնություն ստանալը, ևս ներառվում են պայմանագրի ծախսումների մեջ, եթե դրանք հնարավոր է առանձնացնել և արժանահավատորեն չափել, և հավանական է, որ տվյալ պայմանագիրը կկնքվի: Երբ պայմանագրի կնքման համաձայնություն ստանալու հետ կապված ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս դրանց առաջացման ժամանակաշրջանում, դրանք չեն ներառվում պայմանագրի ծախսումների մեջ, եթե պայմանագիրը կնքվում է հետագա ժամանակաշրջանում:

Երբ կառուցման պայմանագրի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, պայմանագրի հասույթը և ծախսումները, որոնք կապված են կառուցման պայմանագրի հետ, համապատասխանաբար ճանաչվում են որպես հասույթ և որպես ծախս՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պայմանագրային աշխատանքների ավարտվածության աստիճանի հիման վրա: Կառուցման պայմանագրի ակնկալվող վնասը ճանաչվում է որպես ծախս անմիջապես:

Հաստատագրված գնով պայմանագրի դեպքում կառուցման պայմանագրի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, երբ բավարարվեն ստորև բերված բոլոր պայմանները՝

ա) պայմանագրի ընդհանուր հասույթը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել.

բ) հավանական է, որ պայմանագրի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Խումբ.

գ) հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ հնարավոր է արժանահավատորեն չափել և՛ պայմանագրի ավարտման համար անհրաժեշտ ծախսումները, և՛ պայմանագրի ավարտվածության աստիճանը.

դ) հնարավոր է հստակորեն որոշել և արժանահավատորեն չափել պայմանագրին վերագրվող ծախսումներն այնպես, որ հնարավոր լինի փաստացի կատարված պայմանագրի ծախսումները համեմատել նախորդ գնահատումների հետ:

Ծախսում գումարած պայմանագրի դեպքում կառուցման պայմանագրի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, երբ բավարարվեն ստորև բերված բոլոր պայմանները՝

ա) հավանական է, որ պայմանագրի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Խումբ.

բ) տվյալ պայմանագրին վերագրվող ծախսումները՝ անկախ այն հանգամանքից՝ դրանք փոխհատուցվող են, թե ոչ, հնարավոր է հստակորեն որոշել և արժանահավատորեն չափել:

Երբ կառուցման պայմանագրի արդյունքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել՝

ա) հասույթը պետք է ճանաչվի միայն պայմանագրի փաստացի այն ծախսումների չափով, որոնք հավանական է, որ կփոխհատուցվեն.

բ) պայմանագրի ծախսումները պետք է ճանաչվեն որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում կատարվել են:

Երբ հավանական է, որ պայմանագրի ծախսումների հանրագումարը կգերազանցի պայմանագրի հասույթի հանրագումարին, ակնկալվող վնասը ճանաչվում է որպես ծախս անմիջապես:

Պայմանագրի աշխատանքների ավարտվածության աստիճանը որոշվում է պայմանագրի աշխատանքների ֆիզիկական ավարտվածության աստիճանից ելնելով:

Ավարտվածության տոկոսի մեթոդը կիրառվում է կուտակային հիմունքով՝ յուրաքանչյուր հաշվառման ժամանակաշրջանում պայմանագրի հասույթի և ծախսումների ընթացիկ գնահատումների նկատմամբ:

4.15. Ծնորհներ

Ճանաչում

Ծնորհները ճանաչվում են, երբ կա հիմնավոր հավաստիացում, որ.

ա) Խումբը բավարարելու է դրանց կցված պայմանները. և

բ) շնորհները ստացվելու են:

Ներկայացում

Ծնորհները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են՝ որպես հետաձգված եկամուտ:

Հաշվառում

Ծնորհները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում սիստեմատիկ հիմունքով այն ժամանակաշրջանների ընթացքում, երբ Կազմակերպությունը որպես ծախս է ճանաչում դրանց համապատասխան ծախսումները, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են շնորհները:

Ծնորհը, որը ստացման ենթակա է դառնում՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն Կազմակերպությանը տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն՝ առանց դրա հետ կապված հետագա ծախսումների, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ այն դառնում է ստացման ենթակա:

Վերադարձում

Ծնորհը, որը դառնում է վերադարձման ենթակա, հաշվառվում է որպես հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխություն: Ծնորհի վերադարձումը առաջին հերթին կատարվում է տվյալ շնորհի գծով չամորտիզացված հետաձգված կրեդիտային մնացորդի հաշվին: Այնքանով, որքանով վերադարձումը գերազանցում է այդպիսի հետաձգված կրեդիտային մնացորդը, կամ երբ հետաձգված կրեդիտային մնացորդ գոյություն չունի, վերադարձումը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

4.16. Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքներ

Ֆունկցիոնալ արժույթ

Ֆունկցիոնալ արժույթը որոշելիս Խումբը հաշվի է առնում ստորև նշված գործոնները՝

ա) արժույթը՝

-որը հիմնականում ազդում է ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գների վրա (հաճախ այն արժույթը, որով իր ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գները սահմանվում և հաշվարկները կատարվում են). և

-այն երկրի արժույթը, որի մրցակցային գործոններն ու կանոններն են հիմնականում որոշում իր ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գները.

բ) արժույթ, որը հիմնականում ազդում է ապրանքների մատակարարման կամ ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ աշխատուժի, նյութական և այլ ծախսումների վրա (նշվածը հաճախ այն արժույթն է, որով նման ծախսումները սահմանվում և կատարվում են):

Կազմակերպության ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է:

Սկզբնական ճանաչում

Արտարժույթով գործառնությունը սկզբնապես ճանաչման պահին հաշվառվում է ֆունկցիոնալ արժույթով՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով ֆունկցիոնալ արժույթի և արտարժույթի միջև գործառնության ամսաթվի դրությամբ սփոթ փոխանակման փոխարժեքը:

Որպես սփոթ փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է արժույթային շուկայում ձևավորված արտարժույթների միջին փոխարժեքը՝

	<i>31.12.2017</i>	<i>31.12.2016</i>
	<i>ՀՀ դրամ</i>	<i>ՀՀ դրամ</i>
1 ԱՄՆ դոլար	484.10	483.94
1 Եվրո	580.10	512.20
1 Ռուբլի	8.40	7.88

**Հաջորդող հաշվետու ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ տեղեկատվության ներկայացում
Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին՝**

ա) արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը.

բ) սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում (ներկայացվում) են գործառնության ամսաթվի փոխանակման փոխարժեքով և

գ) իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում (ներկայացվում) են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Փոխարժեքային տարբերությունների ճանաչումը

Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում, կամ երբ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնապես ճանաչման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում վերահաշվարկման փոխարժեքից, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են, բացառությամբ՝

4.17. Շահութահարկ

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Այլ տեղեկատվության բացակայության դեպքում Խումբը կիրառում է 20% դրույք՝ հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների և օգտագործվող նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն գեղջվում (դիսկոնտավորվում):

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է: Խումբը նվազեցնում է հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն այն չափով, որքանով որ այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել: Ցանկացած այդպիսի նվազեցում վերականգնվում է այն չափով, որքանով որ հավանական է դառնում բավարար հարկվող շահույթի ստացումը:

Եկամուտ կամ ծախս ներկայացում

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը պետք է ճանաչվեն որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ հարկի այն մասի, որոնք վերաբերում են այն հողվածներին, որոնք, նույն կամ տարբեր ժամանակաշրջանում, ճանաչված են՝

(ա) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում՝ պետք է ճանաչվեն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(բ) ուղղակիորեն սեփական կապիտալում՝ պետք է ճանաչվեն ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Խումբը շահույթ կամ վնասի, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի և սեփական կապիտալի հողվածները ներկայացնում է՝ հանելով համապատասխան հարկային հետևանքները:

Հաշվանցում

Խումբը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և՛

բ) մտադիր է՝ կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Խումբը հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) ունի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք հաշվանցելու հետաձգված հարկային ակտիվները հարկային պարտավորությունների դիմաց, և՛

բ) հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից՝

I. նույն հարկատուից (հարկվող միավորից), կամ՝

II. տարբեր հարկատուներից, որոնք մտադիր են կամ մարել ընթացիկ հարկային պարտավորությունները և ակտիվները գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվները և մարել պարտավորությունները միաժամանակ՝ յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

4.18. Մխալներ

Խումբը ուղղում է նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները հետընթաց (բացառությամբ երբ անիրագործելի է կոնկրետ ժամանակաշրջանի վրա սխալի հետևանքների կամ դրա կուտակային

հետևանքների որոշումը) դրանց հայտնաբերումից հետո հրապարակման համար հաստատված առաջին ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթում՝

ա) վերահաշվարկելով ներկայացված այն նախորդող ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ

բ) էթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան մինչև ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանը, ապա ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդող ամենավաղ ժամանակաշրջանի համար:

4.19. Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններ

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխության հետևանքը, բացառությամբ ստորև շարադրվածի, ճանաչվում է առաջընթաց՝ արտացոլվելով շահույթի կամ վնասի մեջ՝

ա) փոփոխման ժամանակաշրջանում, էթե փոփոխությունն ազդում է միայն տվյալ ժամանակաշրջանի վրա, կամ

բ) փոփոխման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, էթե փոփոխությունը երկուսի վրա էլ ազդում է:

Այնքանով, որքանով հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունն առաջացնում է ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն կամ առնչվում է սեփական կապիտալի որևէ հոդվածի հետ, այն ճանաչվում է համապատասխան ակտիվի, պարտավորության կամ սեփական կապիտալի հոդվածի հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման միջոցով՝ փոփոխության ժամանակաշրջանում:

Այն դեպքերում, երբ դժվար է տարբերակել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունից, այն դիտվում է որպես հաշվառման գնահատման փոփոխություն՝ համապատասխան բացահայտմամբ:

4.20. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում փոփոխություններ

Խումբը փոփոխում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը միայն այն դեպքում, էթե այդ փոփոխությունը՝

ա) պահանջվում է որևէ ՖՀՄՍ-ով, կամ

բ) հանգեցնում է ֆինանսական հաշվետվություններում Խմբի ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքների և դրամական միջոցների հոսքերի վրա գործառնությունների, այլ դեպքերի և իրադարձությունների ազդեցության վերաբերյալ առավել արժանահավատ և տեղին (ռելևանտ) տեղեկատվության ներկայացմանը:

Եթե Խումբը հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է հետընթաց, ապա հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է նախորդող ժամանակաշրջանների համադրելի տեղեկատվության նկատմամբ՝ հետ գնալով այնքան ժամանակաշրջան, որքան քաղաքականության հետընթաց կիրառումը իրագործելի է: Հետընթաց կիրառությունը նախորդող ժամանակաշրջանի նկատմամբ իրագործելի չէ, քանի դեռ հնարավոր չէ որոշել այդ ժամանակաշրջանի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության սկզբնական և վերջնական մնացորդների կուտակային հետևանքը: Ճշգրտման հանրագումարը, որը վերաբերում է ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված ժամանակաշրջաններին նախորդող ժամանակաշրջաններին, վերագրվում է ամենավաղ ժամանակաշրջանում ներկայացված սեփական կապիտալի յուրաքանչյուր ազդեցություն կրած բաղադրիչի սկզբնական մնացորդին: Սովորաբար, ճշգրտումը վերագրվում է չբաշխված շահույթին: Այնուամենայնիվ, ճշգրտումը կարող է վերագրվել սեփական կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչի (օրինակ՝ մեկ այլ ՖՀՄՍ-ի պահանջները բավարարելու նպատակով):

Երբ Խմբի համար անիրագործելի է հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառել հետընթաց՝ բոլոր նախորդող ժամանակաշրջանների նկատմամբ նոր քաղաքականության կիրառման կուտակային հետևանքը որոշելու անկարողության պատճառով, ապա Խումբը նոր քաղաքականությունը կիրառում է առաջընթաց՝ հնարավոր ամենավաղ ժամանակաշրջանից սկսած: Այդ դեպքում Խումբը հաշվի չի առնում ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի՝ մինչ

այդ ամսաթիվն առաջացող կուտակային ճշգրտման բաժինը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություն թույլատրվում է, եթե նույնիսկ հնարավոր չէ այդ քաղաքականությունը առաջընթաց կիրառել ցանկացած նախորդող ժամանակաշրջանի համար:

4.21. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Խումբը ճշգրտում է իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Խումբը չի ճշգրտում իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած չճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Եթե շահաբաժինները առաջադրվում կամ հայտարարվում են հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո, Խումբը չի ճանաչում այդ շահաբաժինները որպես պարտավորություն՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

5. Հաշվապահական կարևոր դատողությունները և գնահատման անորոշության հիմնական աղբյուրները

ՖՀՄՄ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմումը դեկլարությունից պահանջում է կատարել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք նշանակալի ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա: Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները վերանայվում են:

6. Նոր և փոփոխված ՖՀՄՄ-ների կիրառումը

Ստորև ներկայացված նոր ստանդարտները և ստանդարտների փոփոխությունները գործում են 2017թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, սակայն Հիմնադրամի կողմից չեն կիրառվել սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Հիմնադրամի դեկլարության գնահատմամբ հետևյալ փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունեցել իր ֆինանսական վիճակի կամ գործունեության վրա:

- **ՀՀՄՄ 12 «Շահութահարկեր»** ստանդարտում փոփոխությունները ուժի մեջ են մտել 2017թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Փոփոխությունները վերաբերում են հետաձգված հարկերի հաշվառման, երբ ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով և այդ իրական արժեքը ավելի փոքր է, քան ակտիվի հարկային բազան:

- **ՀՀՄՄ 7 «Հաշվետվություն դրամական միջոցների հոսքերի մասին»** ստանդարտում փոփոխությունները ուժի մեջ են մտել 2017թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Փոփոխությունները վերաբերում են ֆինանսական գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների բացահայտումներին:

7. Դեռևս չկիրառվող նոր և փոփոխված ՖՀՄՄ-ները

Մի շարք նոր ստանդարտներ և ստանդարտների փոփոխություններ չէին գործում 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից և փոփոխություններից ստորև ներկայացվածները հնարավոր է, որ ազդեցություն ունենան Հիմնադրամի ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա: Հիմնադրամը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները ուժի մեջ մտնելու օրվանից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

- **ՖՀՄՄ 15 «Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից»**. ստանդարտում փոփոխությունները ուժի մեջ կմտնեն 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Ստանդարտը սահմանում է սկզբունքներ, թե՛ ե՞րբ և ի՞նչ չափով է հասույթը ճանաչվում: Այն փոխարինելու է ՀՀՄՄ 18 «Հասույթ», ՀՀՄՄ 11 «Կառուցման պայմանագրեր» ստանդարտներին և ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 13 «Հաճախորդի հավատարմության ծրագրեր»:

- **ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ»**. ստանդարտը ուժի մեջ կմտնի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Ստանդարտը կփոխարինի ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում» ստանդարտին: ՖՀՄՍ 9-ի առաջին մասը, որը վերաբերում է ֆինանսական ակտիվների դասակարգմանը և չափմանը, հրապարակվեց 2009թ. նոյեմբերին: Երկրորդ մասը, որը վերաբերում է ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգմանը և չափմանը, հրապարակվեց 2010թ. հոկտեմբերին: Երրորդ մասը, որը վերաբերում է հեջի ընդհանուր հաշվառմանը, հրապարակվեց 2013թ. նոյեմբերին: Ստանդարտի ամբողջական տարբերակը հրապարակվեց 2014թ. հուլիսին:

- **ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն»**. ստանդարտը ուժի մեջ կմտնի 2019թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել հետընթաց: Ստանդարտը կփոխարինի ՀՀՄՍ 17 «Վարձակալություն» ստանդարտին: Ստանդարտը սահմանում է, որ հիմնականում բոլոր վարձակալությունները պետք է ճանաչվեն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այլևս չի լինելու վարձակալության դասակարգումը ֆինանսականի ու գործառնականի:

-**ՖՀՄՍ 2 «Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարում»**- ստանդարտում փոփոխությունները ուժի մեջ կմտնեն 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Փոփոխությունները վերաբերում են դրամական միջոցներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման չափմանը և հաշվառմանը:

-**ՖՀՄՍ 4 «Ապահովագրության պայմանագրեր»**- ստանդարտում փոփոխությունները ուժի մեջ կմտնեն 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար կամ երբ առաջին անգամ կիրառվում է ՖՀՄՍ 9-ը:

-**ՀՀՄՍ 40 «Ներդրումային գույք»**- ստանդարտում փոփոխությունները ուժի մեջ կմտնեն 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Փոփոխությունները վերաբերում են գույքի՝ որպես ներդրումային և հակառակը վերադասակարգման պահանջներին:

-**Մեկնաբանություն 22 Արտարժույթով գործառնություններ և կանխավճարային հատուցումներ**- Մեկնաբանությունը հստակեցնում է, որ ակտիվների, ծախսերի և եկամուտների սկզբնական չափում կատարելիս վճարված (ստացված) արտարժույթային կանխավճարները հաշվի են առնվում գործառնության օրվա փոխանակման փոխարժեքով: Մեկնաբանությունը ուժի մեջ կմտնի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել հետընթաց:

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

8.Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն՝ ըստ Խմբի

31.12.2017թ.

Միավորում	Համախմբված	այդ թվում		
		ԵՊՀ շրջանավարտների միավորում ՀԿ	Նյութեքն ՄՊԸ	Շրջանավարտ ՄՊԸ
Ակտիվ				
Ներդրումներ դուստր ընկերությունում	-	18,950	-	-
Հիմնական միջոցներ	16,712	2,419	14,230	63
Ոչ նյութական ակտիվներ	1,275	1,275	-	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ	320	320	-	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	18,307	22,964	14,230	63
Պաշարներ	5,813,303	5,813,303	-	-
Կանխավճարներ պաշարների և ծառայ-ների համար	1,066,140	1,066,140	-	-
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	60,959	60,959	-	-
Կանխավճար շահութահարկի գծով	2,518	1,562	956	-
Կանխավճարներ հարկերի և պարտադիր վճարների գծով	733,483	732,981	499	3
Դրամական միջոցներ	1,459,999	1,459,775	224	-
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	-	-	-	-
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	9,136,403	9,134,720	1,680	3
Ընդամենը ակտիվներ	9,154,710	9,157,684	15,909	66
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ				
Կանոնադրական կապիտալ	-	-	18,900	50
Կուտակված շահույթ (վնաս)	(339,787)	(336,813)	(2,991)	17
Ընդամենը սեփական կապիտալ	(339,787)	(336,813)	15,909	67
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	-	-	-	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	-	-	-	-
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	551	551	-	-
Կանխավճար բնակարանաշինության ծրագրի գծով	9,490,137	9,490,137	-	-
Շահութահարկի գծով պարտավորություն	-	-	-	-
Այլ հարկերի և պարտադիր վճարների գծով պարտավորություն	2,210	2,210	-	-
Աշխատավարձի և այլ կարճ.հատուց-ի գծով պարտ-թյուն	1,600	1,600	-	-
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	9,494,498	9,494,498	-	-
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	9,154,710	9,157,684	15,909	67

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն՝ ըստ Խմբի

31.12.2016թ.

ՊՈՍ Դրամ	Համախմբված	այդ թվում		
		ԵՊՀ շրջանավարտների միավորում ՀԿ	Նյութերն ՄՊՀ	Շրջանավարտ ՄՊՀ
Ակտիվ				
Ներդրումներ դուստր ընկերությունում	-	18,950	-	-
Հիմնական միջոցներ	21,295	7,003	14,230	63
Ոչ նյութական ակտիվներ	1,524	1,524	-	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ	320	320	-	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	23,140	27,797	14,230	63
Պաշարներ	2,343,082	2,343,082	-	-
Կանխավճարներ պաշարների և ծառայ-ների համար	773,683	773,683	-	-
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	113,243	113,243	-	-
Կանխավճար շահութահարկի գծով	956	-	956	-
Կանխավճարներ հարկերի և պարտադիր վճարների գծով	60,168	59,666	499	3
Դրամական միջոցներ	1,116,293	1,116,069	224	-
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	13,690	13,690	-	-
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	4,421,116	4,419,433	1,680	3
Ընդամենը ակտիվներ	4,444,256	4,447,230	15,909	66
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ				
Կանոնադրական կապիտալ	-	-	18,900	50
Կուտակված շահույթ (վնաս)	(358,317)	(355,343)	(2,991)	17
Ընդամենը սեփական կապիտալ	(358,317)	(355,343)	15,909	67
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	22	22	-	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	22	22	-	-
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	82,194	82,194	-	-
Կանխավճար բնակարանաշինության ծրագրի գծով	4,696,975	4,696,975	-	-
Շահութահարկի գծով պարտավորություն	18,854	18,854	-	-
Այլ հարկերի և պարտադիր վճարների գծով պարտավորություն	2,851	2,851	-	-
Աշխատավարձի և այլ կարճ.հատուց-ի գծով պարտ-թյուն	1,677	1,677	-	-
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	4,802,551	4,802,551	-	-
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	4,444,256	4,447,230	15,909	67

9. Հիմնական միջոցներ

<i>՝000 դրամ</i>	<i>Մեքենաներ և սարքավոր- ումներ</i>	<i>Տրանսպոր- տային միջոցներ</i>	<i>Արտադրատն- տեսական գույք</i>	<i>Հողամաս</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք					
31 դեկտեմբեր 2016թ.	3,233	13,535	1,744	14,230	32,741
Ձեռք բերում			69	-	69
Դուրս գրում	(1,500)	-	(1,100)	-	(2,600)
31 դեկտեմբեր 2017թ.	1,733	13,535	713	14,230	30,210
Կուտակված մաշվածություն					
31 դեկտեմբեր 2016թ.	1,933	8,497	1,017	-	11,446
Տարեկան մաշվածություն	136	2,707	4	-	2,847
Դուրս գրում	(531)	-	(264)	-	(795)
31 դեկտեմբեր 2017թ.	1,538	11,204	757	-	13,498
Հաշվեկշռային արժեք					
31 դեկտեմբեր 2016թ.	1,300	5,038	728	14,230	21,295
31 դեկտեմբեր 2017թ.	194.95	2,331	(43.551)	14,230	16,712

Մաշվածություն

<i>՝000 դրամ</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	2,847	2,847
• վարչական նշանակության	2,847	2,847

Գրավադրում

Հիմնական միջոցների սեփականության իրավունքի սահմանափակումներ չկան:

Այլ

Դեռևս օգտագործման մեջ գտնվող, սակայն լրիվ մաշված հիմնական միջոցներ չկան:
Հիմնական միջոցների ձեռք բերման պայմանագրային հանձնառություններ չկան:

10. Ոչ նյութական ակտիվներ

<i>՝000 դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>	<i>Ավելացում</i>	<i>Նվազեցում</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>
- հաշվեկշռային արժեք	1,524	10	(259)	1,275
- արժեք	6,594	10	-	6,604
- ամորտիզացիա	5,070	259	-	5,329

Ամորտիզացիա

Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիան 2017թ.-ին կազմել է 259 հազար դրամ և ամբողջությամբ վարչական նշանակության է:

11. Պաշարներ

՝000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	5,813,303	2,343,082
բնակարանաշինության ծրագրի գծով անավարտ արտադրություն	5,813,303	2,341,913
վառելիք	-	1,169

2017թ. որպես ծախս ճանաչված պաշարների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 260,047 հազար դրամ:

Առկա չեն պաշարներ, որոնք հանդիսանում են պարտավորությունների գծով ապահովության երաշխիք:

12. Կանխավճար պաշարների և ծառայությունների համար

Այս հոդվածում ներկայացված է հիմնականում բնակարանաշինության ծրագրի գծով այլ ծառայությունների համար տրված կանխավճարները:

13. Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր

՝000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	60,959	113,243
• տարածքների վաճառքից	60,237	113,233
• գործառնական վարձակալությունից	722	10

14. Դրամական միջոցներ

	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>		<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>	
	<i>ԱՄՆ դոլար</i>	<i>՝000 դրամ</i>	<i>ԱՄՆ դոլար</i>	<i>՝000 դրամ</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	1,293	1,459,999	1,293	1,116,293
դրամարկղում	-	-	-	-
բանկում՝ արժույթով	-	1,459,373	-	1,115,667
բանկում՝ արտարժույթով	1,293	626	1,293	626

15. Այլ ընթացիկ ակտիվներ

՝000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	-	13,690
• հետաձգված հաշվանցման ենթական ԱԱՀ	-	13,690

16. Մեփական կապիտալ

Մեփական կապիտալը (զուտ ակտիվները) ձևավորված է կուտակված շահույթից (վնասից):

Կուտակված շահույթ (վնաս)

Այս հոդվածում ներառվել են

- նախորդ տարիների կուտակված վնասը՝ 358,317 հազար դրամ, և
- հաշվետու տարվա զուտ շահույթը՝ 18,530 հազար դրամ:

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

17. Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր

‘000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	551	82,194
ծառայությունների ձեռքբերումից	551	82,194

Առևտրական կրեդիտորական պարտքերը տոկոսային չեն և, որպես կանոն, մարվում են 30 օրվա ընթացքում:

18. Կանխավճար բնակարանաշինության ծրագրի գծով

‘000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2017 թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	9,490,137	4,696,975
ք. Երևան, Ծարավ աղբյուրի 55/3 հասցեի շենքի գծով	3,684,999	642,981
ք. Երևան, Սևակի 8/2 հասցեի շենքի գծով	3,345,591	2,483,906
ք. Երևան, Ծարավ աղբյուրի 55/26 հասցեի շենքի գծով	2,458,996	1,570,088

19. Այլ հարկեր և պարտադիր վճարներ

‘000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>		<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>	
	<i>Կանխավճար</i>	<i>պարտա- վորություն</i>	<i>կանխավճար</i>	<i>պարտա- վորություն</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	733,483	2,210	60,168	2,851
ԱԱՀ	725,494	21	52,636	-
Եկամտային հարկ	6,581	-	6,511	-
սոցապ վճար	1,088	-	814	-
գույքահարկ	-	2,184	-	2,851
Հողի հարկ	317	-	202	-

20. Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն՝ ըստ Խմբի

2017

‘000 դրամ

	Համախմբված	այդ թվում՝		
		<i>ԵՊՀ շրջանա- վարտ- ների միավո- րում ՀԿ</i>	<i>Նյութեքն ՄՊԸ</i>	<i>Շրջանա- վարտ ՄՊԸ</i>
Բնակարանաշինության ծրագրի եկամուտներ	333,291	333,291	-	-
Բնակարանաշինության ծրագրի ծախսեր	(259,571)	(259,571)	-	-
Բնակարանաշինության ծրագրի զուտ արդյունք	73,720	73,720	-	-
Այլ եկամուտներ	11,832	11,832	-	-
Վարչական ծախսեր	(29,934)	(29,934)	-	-
Այլ ծախսեր	(83,863)	(83,863)	-	-
Գործառնական շահույթ (վնաս)	(28,246)	(28,246)	-	-
Ֆինանսական եկամուտներ	73,099	73,099	-	-

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ	260	260
Շահույթ (վնաս) մինչև հարկումը	45,113	45,113
Շահութահարկի գծով ծախս (եկամուտ)	(26,583)	(26,583)
Ջուտ շահույթ (վնաս)	18,530	18,530
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	18,530	18,530

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին 2016

‘000 դրամ	Համախմբված	այդ թվում՝		
		ԵՊՀ	Նյութերն ՄՊԸ	Շրջանավարտ ՄՊԸ
		միավորում ՀԿ		
Բնակարանաշինության ծրագրի եկամուտներ	9,415,068	9,415,068		
Բնակարանաշինության ծրագրի ծախսեր	(9,153,240)	(9,153,240)		
Բնակարանաշինության ծրագրի զուտ արդյունք	261,828	261,828		
Այլ եկամուտներ	8,821	8,821		
Վարչական ծախսեր	(30,553)	(30,501)	(52)	
Այլ ծախսեր	(90,315)	(90,315)		
Գործառնական շահույթ (վնաս)	149,780	149,832	(52)	
Ֆինանսական եկամուտներ	53,431	53,431		
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ	-	-		
Շահույթ (վնաս) մինչև հարկումը	203,211	203,263	(52)	
Շահութահարկի գծով ծախս	(37,752)	(37,752)		
Ջուտ շահույթ (վնաս)	165,460	165,512	(52)	
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	165,460	165,512	(52)	

22. Բնակարանաշինության ծրագրի եկամուտներ և ծախսեր

‘000 դրամ	2017թ.			2016թ.		
	Հասույթ	Ինքնարժեք	Շահույթ	Հասույթ	Ինքնարժեք	Շահույթ
Ընդամենը, այդ թվում՝	333,291	(259,571)	73,720	9,415,068	(9,153,240)	261,828
• բնակարանների գծով	250,516	(183,070)	67,446	8,640,539	(8,446,320)	194,219
• ավտոկայանատեղիների գծով	74,833	(76,149)	(1,316)	370,583	(342,580)	28,003
• հասարակական տարածքների գծով	7,837	(273)	7,564	378,840	(346,172)	32,668

23. Այլ եկամուտներ (ծախսեր)

‘000 դրամ	2017	2016
Այլ եկամուտներ (օգուտներ) ընդամենը, այդ թվում՝	11,832	8,821
Տուժանքներից	19	158
վարձակալությունից	7,305	4,046

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

անհուսալի դեբիտորական պարտքերի կորուստների հակադարձումից	3,755	2,812
նյութական վնասի փոխհատուցումից	650	600
շնորհից եկամուտ	22	7

‘000 դրամ

	2017	2016
Այլ ծախսեր (վնասներ) ընդամենը, այդ թվում՝	(83,863)	(90,315)
անհատույց տրված ակտիվներից	(2,899)	(19,845)
անհուսալի կրեդիտորական պարտքերի դուրսգրումից	(8,080)	(5,780)
անհուսալի դեբիտորական պարտքերի դուրսգրումից	(63,368)	(37,966)
հիմնական միջոցների վաճառքներից	(1,806)	-
հարկերի դուրսգրումից	(3,448)	(3,330)
վարկերի տոկոսների սուբսիդավորումից	-	(22,045)

24. Ֆինանսական եկամուտներ

Ֆինանսական եկամուտը բանկի ավանդային հաշվին առկա գումարի գծով 6,5 տոկոս տարեկան տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսներն են:

25. Շահութահարկ

‘000 դրամ

	2017	2016
• շահույթ (վնասում) ճանաչված շահութահարկի գումար, այդ թվում՝	(26,583)	(37,752)
○ ընթացիկ հարկի գծով ծախս	26,583	37,794
○ հետաձգված հարկի գծով փոխհատուցում	-	(42)

‘000 դրամ

Հարկի գործող միջին դրույքի և

հարկի կիրառվող դրույքի թվային համադրում

	2017	2016
Հարկի կիրառվող դրույք	20%	20%
Շահույթը (վնասը) մինչև հարկումը	45,113	203,211
Չնվազեցվող ծախսեր/չհարկվող եկամուտներ	87,802	(14,241)
Հարկվող շահույթը	132,915	188,970
Ընթացիկ հարկ	26,583	37,794
Հարկի գործող միջին դրույքը	59%	19%

Հետաձգված հարկ

‘000 դրամ

	31.12.2017		
	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	(-) Հարկվող ժամանակվոր տարբերություն (+) Նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություն

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
Համահմարձ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Աշխատավարձի և այլ կարճ. հատուցումների գծով պարտավորություն	1,600	-	1,600
Ընդամենը			1,600
Հարկի դրույքը			20%
Հետաձգված հարկային ակտիվ			320

«Աշխատավարձի և այլ կաճրաժամկետ հատուցումների գծով պարտավորություն» հոդվածում ժամանակավոր տարբերությունը առաջացել է աշխատակիցների կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով:

Չկան որևէ նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություններ, չօգտագործված հարկային վնասներ և չօգտագործված հարկային զեղչեր, որոնց համար ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չի ճանաչվել որևէ հետաձգված հարկային ակտիվ:

26. Շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախսերի բաժանումը (վերլուծումը)՝ ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգմամբ

<i>Պրամ</i>	<i>Ծանոթ.</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Բնակարանաշինության ծրագրի եկամուտներ	22	333,291	9,415,068
Գործառնական այլ եկամուտներ	23	11,832	8,821
Բնակարանաշինության գծով ծախսեր/պաշարների փոփոխություններ	11,22	(257,496)	(9,079,559)
Օգտագործված հումք և նյութեր		(2,551)	(1,993)
Աշխատավարձ և կարճ. այլ հատուցումներ		(18,043)	(18,978)
ՀՄ-ների մաշվածություն	9	(2,847)	(2,847)
ՈՆԱ-ների ամորտիզացիա	10	(259)	(258)
Գործառնական այլ ծախսեր		(92,173)	(170,474)
Գործառնական շահույթ (վնաս)		(28,246)	149,780
Ֆինանսական եկամուտներ	24	73,099	53,431
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ		260	-
Շահույթը մինչև հարկումը		45,113	203,211
Շահութահարկի գծով ծախս	25	(26,583)	(37,752)
Զուտ շահույթ		18,530	165,460

27. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակները և քաղաքականությունը

Խմբի հիմնական ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են առևտրական կրեդիտորական պարտքերը: Ֆինանսական պարտավորությունների հիմնական նպատակն է Խմբի գործառնությունների ֆինանսավորումը: Խումբը ունի առևտրական դեբիտորական պարտքեր, դրամական միջոցներ:

Խումբը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության և շուկայական ռիսկերի: Խմբի ղեկավարությունը վերահսկում է այդ ռիսկերի կառավարման գործընթացը: Խումբը չի հեջավորում իր ենթարկվածությունը այդ ռիսկերին:

Պարտքային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի մի կողմը իր պարտականությունների չկատարմամբ մյուս կողմի համար կառաջացնի ֆինանսական կորուստ: Խումբը ենթարկվում է պարտքային ռիսկին՝ կապված գործառնական գործունեության (հիմնականում առևտրական դեբիտորական պարտքեր) և ներդրումային գործունեության (տրված ավանդի) հետ:

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
Համահմարմամբ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Վաճառքների գծով պարտքային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է հաշվապահության կողմից: Դեբիտորական պարտքերի գծով իրականացվում է կանոնավոր մոնիտորինգ: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրականացվում է բոլոր գնորդների համար արժեզրկման (անհավաքագրելիության) ստուգում՝ անհատական հիմունքով: Հաշվարկները սահմանվում են անցյալում փաստացի կրած վնասների հիման վրա: Պարտքերի համար ապահովություն չի պահանջվում: Պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքն է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Առևտրական դեբիտորական պարտքերի ռիսկի համակենտրոնացումը գնահատվում է ցածր:

Իրացվելիության ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ կազմակերպությունը դժվարություններ կունենա իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Խումբը իրականացնում է դրամական միջոցների դեֆիցիտի ռիսկի նկատմամբ վերահսկողություն՝ օգտագործելով շարունակական իրացվելիությունը պլանավորելու գործիքը: Խմբի նպատակն է պահպանել ֆինանսավորման շարունակականության և ճկունության միջև հավասարակշռությունը՝ բանկային օվերդրաֆտների, վարկերի և ապառիկով պաշարների գնման պայմանագրերի օգտագործման միջոցով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները հավասար են չգեղչված պայմանագրային վճարումներին, բացառությամբ ստացված անտոկոս փոխառությունների:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների մարման վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվություն՝ հիմնված չգեղչված պայմանագրային վճարումների վրա:

Օ00 դրամ

31.12.2017թ.	Ցայահանջ	մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ընդամենը
Առևտրական	-	551	-	551
կրեդիտորական պարտքեր	-	3,810	-	3,810
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	-

Օ00 դրամ

31.12.2016թ.	Ցայահանջ	մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ընդամենը
Առևտրական	-	82,194	-	82,194
կրեդիտորական պարտքեր	-	23,382	-	23,382
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	-

Շուկայական ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է երեք տեսակի ռիսկ՝ արժույթային ռիսկ, տոկոսադրույքային ռիսկ և այլ գնային ռիսկ: Շուկայական ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, գնումների գծով կրեդիտորական պարտքերը, ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը, վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերը, դրամական միջոցները:

Արժույթային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության ռիսկին ենթարկվում է արտարժույթով վարկերը, գնումների գծով կրեդիտորական պարտքերը և վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերը: Արժույթները, որոնք հիմնականում առաջացնում են նման ռիսկ, հետևյալն են՝ ԱՄՆ դոլար, Եվրո:

Խումբը ունի արտարժույթով գնանշված հետևյալ ֆինանսական գործիքները.

Հոդված	USD	EUR
---------------	------------	------------

**«Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում» ՀԿ
Համահմարմամբ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

	2017	2016	2017	2016
Ընթացիկ ակտիվներ			-	-
Դրամական միջոցներ	1,293	1,293	-	-
Ընթացիկ պարտավորություններ	-	-	-	-
Չուտ հաշվեկշիռ	1,293	1,293	-	-

Աղյուսակում ներկայացված է ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի հնարավոր փոփոխության նկատմամբ զգայունությունը՝ այլ փոփոխականների հաստատուն լինելու դեպքում: Խմբի նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը պայմանավորված է դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքների փոփոխություններով: Այլ արժույթների փոփոխությունների նկատմամբ Խմբի ենթարկվածությունը էական չէ:

	ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի փոփոխություն	Նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը ('000 դրամ)
2017թ.	-5%/+5%	31/(31)
2016թ.	-5%/+5%	31/(31)

Տոկոսադրույքային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն՝ շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Տոկոսադրույքի փոփոխությունները գլխավորապես ազդում են վարկերի վրա՝ փոփոխելով նրանց իրական արժեքը: Ստացված վարկերը ֆիքսված տոկոսադրույքով են:

Տոկոսադրույքների փոփոխությունների զգայունության վերլուծության շրջանակներում բազիսային միավորներում փոփոխությունների վերաբերյալ ենթադրությունները հիմնված են տվյալ պահին շուկայում դիտարկվող վիճակի հիման վրա, ինչը բնորոշում է նախորդ տարիների հետ համեմատած նշանակալի փոփոխականությունը:

Այլ գնային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների (բացի տոկոսադրույքային ռիսկից և արժույթային ռիսկից առաջացողներից) արդյունքում, անկախ այն բանից, թե այդ փոփոխությունները պայմանավորված են առանձին ֆինանսական գործիքին կամ դրա թողարկողին հատուկ գործոններով, թե շուկայում շրջանավոր բոլոր նմանատիպ ֆինանսական գործիքների վրա ազդող գործոններով:

Այլ գնային ռիսկերի ազդեցությունը էական չէ:

28. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Կապակցված կողմերի փոխհարաբերությունների բնույթը

ՀԿ-ի ներդրումը «Նյուֆեքն» ՍՊԸ-ում կազմում է 18,900 հազար դրամ: Ներդրումը ամբողջությամբ համալրված է: Ներդրված միջոցներով «Նյուֆեքն» ՍՊԸ-ն ձեռք է բերել 2,45 հա հողամաս ՀՀ Լոռու մարզ, ք.Սպիտակ, Վանաձորի խճուղի թիվ 20 հասցեում:

Անվանումը	Բնույթը
Դուստր կազմակերպություն	«Նյուֆեքն» ՍՊԸ (100% ՀԿ մասնակցությամբ Ընկերություն, ներդրումը՝ 18,900 հազար դրամ) «Շրջանավարտ» ՍՊԸ (100% ՀԿ մասնակցությամբ Ընկերություն, ներդրումը՝ 50 հազար դրամ)

Կապակցված կողմերի հետ գործարքներ

Չուստր կազմակերպություններ
-գործարքներ չեն կատարվել

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին հատուցումներ

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին կարճաժամկետ հատուցումները (աշխատավարձ) 2017թ. կազմել է 26,105 հազար դրամ և 2016թ.՝ 26,297 հազար դրամ: Առանցքային կառավարչական անձնակազմին այլ հատուցումներ չեն եղել:

29. Պայմանականություններ

Բիզնես միջավայր

Հայաստանի Հանրապետությունը գտնվում է քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունների փուլում: Չկան բիզնեսի և վերահսկողական այնպիսի զարգացած ենթակառուցվածքներ, ինչպիսիք կան ավելի հասուն շուկայական տնտեսություններում: Ավելին, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել ֆինանսական շուկաների գործունեությունը և վերջիններս ոչ միշտ են ճիշտ արտացոլում ֆինանսական գործիքների արժեքը: Հետագա տնտեսական աճի հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է և տարածաշրջանային անկայունությունը: Աղքատության մակարդակը շարունակում է բարձր մնալ, ինչն ազդում է համընդհանուր գնողունակության և պահանջարկի վրա:

Ապահովագրություն

ՀՀ-ում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում: Ներմուծվում են զարգացած երկրներում վաղուց կիրառելի ապահովագրական գործիքներ:

Հաշվետու տարվա վերջի դրությամբ Խումբը իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ):

Քանի դեռ չի իրականացված ակտիվների ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Խմբի ֆինանսական վիճակի և ֆինանսական արդյունքների վրա:

Չատական հայցեր

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի և սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վավերացման ամսաթվի դրությամբ Խմբի դեմ հարուցված դատական հայցեր չկան:

30. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ճշգրտող դեպքեր կամ էական չճշգրտող դեպքեր տեղի չեն ունեցել հաշվետու ամսաթվից (31.12.2017թ) հետո մինչև վավերացման ամսաթիվը (11.05.2018թ.) ընկած ժամանակահատվածում:

31. Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վավերացում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են հրապարակման համար 2018թ. մայիսի 11-ին՝ նախագահ Արսեն Քարամյանի և գլխավոր հաշվապահ Ռաֆիկ Գրիգորյանի կողմից:

Նախագահ

Արսեն Քարամյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ռաֆիկ Գրիգորյան